

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 1, Article Number:D0046

FINE ARTS

Received: October 2010

Accepted: January 2011

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Hazan Kurtaslan¹

Nihan Yağışan²

Nigde University¹

Selcuk University²

hazan.kurtaslan@hotmail.com

nihanyagisan@yahoo.com

Nigde-Turkey

ÇAĞDAŞ TÜRK FLÜT ESERLERİNİN FLÜT EĞİTİMİNDE KULLANIM DURUMU

ÖZET

Bu araştırma ile, Çağdaş Türk Flüt Eserleri'nin Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri ile Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bulunan kullanım durumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada, 2010 yılına kadar bestelenmiş Çağdaş Türk Flüt Eserlerine döküman incelemesi yoluyla ulaşılmıştır. Eserlerin kullanım durumuna ilişkin veriler, flüt eğitimcilerine uygulanan anket sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen verilerin frekans dağılımları alınarak sayısal çözümlenmeleri yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, flütün solo olarak kullanıldığı 68 Çağdaş Türk Flüt eserine ulaşılmış, ancak eserlerin çoğunun notalarına ulaşılamaması, bu eserlerin eğitimci ya da öğrenci düzeyine uygun olmaması gibi sebeplerden dolayı eğitimciler tarafından yeterince tanınmadığı dolayısıyla yeterince kullanılmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Flüt Eğitimi, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bulunan Çağdaş Türk Flüt Eserleri

THE STATE OF THE USE OF CONTEMPORARY TURKISH FLUTE WORKS IN FLUTE TRAINING

ABSTRACT

With this research study, it was aimed to determine the state of the use of Contemporary Turkish Flute Works at Fine Arts and Sports High Schools and at Music Education Divisions of Fine Arts Education Departments. In the study, Contemporary Turkish Flute Works that have been composed until 2010 and in which the flute were reached through document analysis. The data regarding the state of use of these flute works were obtained through a questionnaire given to flute teachers. The numerical analysis of the obtained data was performed through calculating their frequency distributions. As the result of the study, 68 Contemporary Turkish Flute Works in which the flute was used as a solo instrument were reached. However, it was found out that these works were not known and adequately used by flute teachers due to reasons such as that the teachers could not reach the notes of the majority of the works and these works were not appropriate to the levels of the teachers or the students.

Keywords: Instrument Training, Flute Training, Fine Arts and Sports High Schools, Music Teaching Departments, Contemporary Turkish Flute Works

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi içinde yer alan flüt eğitimi, Günay ve Uçan'ın (1980:8) keman eğitimi tanımlarından yola çıkıldığında flüt öğretimi yoluyla bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla değişiklikler meydana getirme veya yeni davranışlar kazandırma süreci olarak tanımlanabilir. Bir başka tanıma göre flüt eğitimi, "öğretmen ile öğrencinin, iletişim ve etkileşim içerisinde bulunarak gerçekleştirdiği eğitim sürecidir" (Şatana, 1997: 10)

Araştırma kapsamında yer alan Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri (GSSL) ile Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda (MEAD) verilen flüt eğitimi ve öğretiminde kazanılması beklenen temel beceriler benzerlik göstermektedir. Yükseköğretim Kurulunca üniversitelerin MEAD'de verilen flüt eğitimi ve öğretiminde kazanılması beklenen temel beceriler; "Flütün öğelerinin tanınması, flüt çalmaya ilişkin temel bilgi ve becerilerin öğrenilmesi ve uygulanması. Flütü çalmaya uygun duruş ve doğru pozisyonu öğrenebilme, temel flüt tekniklerini kavrayabilme ve uygulayabilme" (Aktaran: Dural, 2007: 10) olarak belirtilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nca GSSL'lerde verilen flüt eğitimi ve öğretimi ile de; sol anahtarını okuma, nefesi doğru ve verimli kullanma, dil ve el koordinasyonu, deşifre, yorumlama (icra), sahne ve performans becerilerinin kazanılması hedeflenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2008).

GSSL ve MEAD flüt programlarının yapısı incelendiğinde; Türk bestecilerinin flüt için yazdığı eserlerin tanınması ve çalınması sayesinde Türk müziğinin zenginliklerinin farkına varılması, milli birlik ve beraberlik bilincinin geliştirilmesi gibi benzer amaçlara sahip olduğu görülmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2008; Yayla, 2000). Türkiye'deki flüt eğitimcilerinin ve GSSL ve MEAD'nin sayısının artması, aynı zamanda bu kurumlarda görev yapan flüt eğitimcilerinin öğretim programlarında Çağdaş Türk Flüt Eserlerine (ÇTFE) yer vermesiyle, Türk flüt eserlerine duyulan ilgi artmıştır. Fakat çağdaş Türk bestecilerinin flüt için besteledikleri eserlerin sınırlı sayıda olması ve eserlerdeki teknik düzeyin genel olarak yüksek olması sebebiyle, eserlerin flüt eğitimindeki kullanımı istenilen düzeye ulaşamamıştır. Eserlerdeki teknik düzeyin yüksek olması, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu eserleri daha az çalışmalarına ve yeterince tanıyamamalarına sebep olmaktadır. Yapılan araştırma ile Çağdaş Türk Flüt Eserlerine (ÇTFE) ulaşılmaya çalışılmış ve GSSL ve MEAD'deki kullanım durumu incelenmiştir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARC SIGNIFICANCE)

Yapılan bu araştırma, ÇTFE'nin tespiti, GSSL ve MEAD'de görev yapan flüt eğitimcilerinin ÇTFE'ye yer verme durumu ve yeterince tanınmayan ÇTFE'nin ortaya çıkarılması amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın, Türkiye'deki flüt eğitimcilerinin ve öğrencilerin kendi kültürlerini yansıtan eserleri tanıma ve tanıtımları yanında, eğitimci ve öğrencilere kaynak oluşturmaları bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

3. PROBLEM (PROBLEM)

ÇTFE'nin GSSL ve MEAD'deki flüt eğitiminde kullanım durumu nedir?

3.1. Alt Problemler (Sub-Problems)

- Tespit edilen ÇTFE'nin, GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcileri tarafından öğrenciye çalıştırma durumu nedir?

- GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin en çok çalıştırdıkları ÇTFE'leri tercih etme sebepleri nelerdir?
- GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE repertuarının yeterliliği konusundaki görüşleri nelerdir?
- GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin her sınıf düzeyine uygun ÇTFE'nin bulunabilmesi konusundaki görüşleri nelerdir?

3.2. Varsayımlar (Assumptions)

- ÇTFE'ye, GSSL ve MEAD'de verilen flüt eğitiminde yer verildiği,
- Araştırmada yer alan flüt eğitimcilerinin görüşlerinin gerçeği yansıttığı,
- Araştırmada izlenen yöntemin araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu varsayımlarından hareket edilmiştir.

3.3. Sınırlılıklar (Limitations)

Bu araştırma;

- ÇTFE ile,
- Türkiye'de flüt eğitimi veren GSSL ve MEAD ile buralarda görev yapan flüt eğitimcileri ile,
- Konu ile ilgili olarak ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlı tutulmuştur.

4. YÖNTEM (METHOD)

Yapılan bu araştırma için nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden; doküman analizi yoluyla, 2010 yılına kadar yazılmış olan 68 ÇTFE tespit edilmiştir.

Araştırmada flüt eğitimcilerinin ÇTFE'yi kullanma durumları ise nicel araştırma yöntemlerinden anket yoluyla tespit edilmiştir. Hazırlanan anketin geliştirilmesinde önce alanyazın incelenmiş daha sonra maddeler oluşturulmuştur. Uygulamaya geçilmeden önce kişisel ve konu ile ilgili 15 maddelik sorudan oluşan bir deneme formu hazırlanmıştır. Bu deneme formu, Türkiye'de farklı MEAD'de görev yapan 10 flüt eğitimcisine ve 3 eğitim bilimlileri uzmanına incelenmiştir. Deneme formunun son hali GSSL'de görev yapan 5 flüt eğitimcisine uygulanarak ön deneme yapılmıştır. Tüm bu işlemlerden sonra ankette; 5'i kişisel, 5'i konuyla ilgili olmak üzere toplam 10 maddenin yer almasına karar verilmiştir.

4.1. Evren (Population)

Araştırmanın evrenini, Türkiye'de flüt eğitimi veren GSSL ile MEAD'deki flüt eğitimcileri ve flütün solo olarak kullanıldığı Çağdaş Türk Flüt Eserleri oluşturmaktadır.

4.2. Örneklem (Sample)

Araştırmanın örneklemi GSSL'den 24, MEAD'den 18 kişi olmak üzere toplam 42 flüt eğitimcisi ve ulaşılabilen 68 ÇTFE oluşturmaktadır.

4.3. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi (Data Collecting and Analysing)

ÇTFE ile ilgili veriler doküman analizi yoluyla, ÇTFE'nin GSSL ve MEAD'deki kullanım durumuna ilişkin veriler ise anket yoluyla elde edilmiştir.

Anket formları yoluyla ÇTFE'nin kullanım durumuna ilişkin veriler, kodlama formlarına işlenmiş daha sonra frekans dağılımları alınarak sayısal verilere dönüştürülmüştür.

5. BULGULAR (FINDINGS)

Bu bölümde araştırmaya ait bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgular, araştırmının problemine ve alt problemlerine göre düzenlenmiştir.

5.1. Birinci Alt probleme İlişkin Bulgular (Findings Regarding The First Sub-Problem)

Tablo 1.Tespit edilen ÇTFE listesi
(Table 1. List of CTFW determined in the study)

SOLO FLÜT İÇİN ESERLER		
BESTECİ ADI	ESER ADI	BESTELENE YILI
1-Aydın Karlıbel	Hayal	1995
2-Babür Tongur	Sonata 1	1969
3-Babür Tongur	Sonata 2	1991
4-Betin Güneş	Op.23, Parametre	1991
5-Betin Güneş	Op.100, Adi Faun	1991-2005
6-Can Aksel Akın	Op.27, Solo Flüt İçin Elegia	2005
7-Can Aksel Akın	Op.4, Flüt İçin Dört Parça	1999
8-Can Aksel Akın	Muto, Solo Flüt İçin	2010
9-Cenan Akın	Op.20, Yaylada	1988
10-Ekrem Zeki Ün	Duyuş	1967
11-Ekrem Zeki Ün	Dinle Neyden	-
12-Esin Gündüz	Before The Gates To Nowhere	2008
13-Faik Canselen	Oyun Havası	-
14-Gökçe Atay	Flüt Solo	1997
15-İlhan Usmanbaş	FL-75	1975
16-Kemal İlerici	Benim Kırklarım	1969
17-Mete Sakpınar	Delidolu	1993
18-Sabri Tuluğ Tırpan	Solo Flüt İçin Doğaçlamalar	1997
19-Sayram Akdil	Quantz Flüt Konçertosu İçin Kadanslar (üç bölüm)	1992
EŞLİKLİ FLÜT ESERLERİ		
BESTECİ ADI	ESER ADI	BESTELENE YILI
20-Ayşe Önder	Secret Garden (Flüt-Piyano)	2000
21-Betin Güneş	Yunus, Op.27 (Flüt-Piyano)	1991
22-Betin Güneş	Bahçe, Op.49(Flüt-Piyano)	1997
23-Betin Güneş	Tona, Op.53 (Flüt-Piyano)	1998
24-Burhan Önder	Söyleşi İki Flüt İçin	1984
25-Can Aksel Akın	Op.15, St.Barbara İçin Fantasia (Flüt-Org)	2002
26-Cemal Reşit Rey	Poeme (Ondes Martenot ya da Flüt ve Orkestra İçin)	1934
27-Ebru Güner	Geşanın Hüznü (Flüt-Piyano)	1998
28-Ekrem Zeki Ün	Yunusun Mezarında (Flüt-Piyano)	1933
29-Ekrem Zeki Ün	Sonat (Flüt-Piyano)	1971
30-Ekrem Zeki Ün	Rapsodi (Flüt-Yaylı Çalgılar)	1972
31-Ertuğrul Oğuz Fırat	Op.74, Yivcil Morun Seslenişi 3 (Flüt veya Keman veya Klarinet ve Piyano İçin)	1984
32-Ertuğrul Oğuz Fırat	Op.83, Kalabalık Beyin Sormakla Çoğalmış Flüt ve Org İçin Sonat	1991-1992
33-Ermukan Saydam	Sonatin (İki Flüt İçin)	-
34-Faik Canselen	Küçük Süit (İki Flüt)	1938
35-Fazıl Say	Preludes (Flüt-Piyano)	1986
36-Hasan Niyazi Tura	Sonat (Flüt-Piyano)	2006
37-Hasan Niyazi Tura	Variations on a Turkish FolkTune(Flüt-Piyano)	2004

Tablo 1'e devam		
38-Hasan Uçarsu	..Zamansal Çelişkiler Kenti, İstanbul.. (Flüt-Piyano)	2003
39-İlhan Baran	Dört Parça (İki Flüt)	1971
40-İsmail Ayvazoğlu	Oryantal Bolero (Flüt-Piyano)	-
41-Kemal Sünder	Op.18, Sonatina (Flüt-Piyano)	1977
42-Meliha Doğuduyal	Küflü Varoluş (Flüt-Piyano)	1992
43-Mesruh Savaş	Üç Japon Söylencesi (Flüt-Piyano İçin Süit)	2005
44-Mehmet Can Özer	Yansımalar II (Flüt ve Canlı Elektronik Ses İşlemleri İçin)	2007
45-Mehmet Nemutlu	Dört Parça (Flüt-Piyano)	1989
46-Mehmet Nemutlu	Flüt ve Hazırlanmış Piyano İçin Parçalar	1989
47-Mete Sakpınar	Fantezi (Sekiz Flüt)	1983
48-Mete Sakpınar	Fantezi (Dört flüt Uyarlaması)	2004
49-Mete Sakpınar	Hyper Flute (Elektronik Ses Bandı Eşliği İle Flüt)	1994
50-Muhiddin Dürrüoğlu Demiriz	Contact (Flüt-Piyano)	1988-1989
51-Necdet Levent	Op.17, Beş Parça (Flüt-Yaylı Çalgılar Orkestrası)	1978
52-Necdet Levent	Op.22, (Bale Müziği, Flüt-Yaylılar)	1983
53-Necdet Levent	Op.26, Süit (Flüt- Yaylı Çalgılar Orkestrası)	1988
54-Necdet Levent	Op.38, Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar	1993
55-Necdet Levent	Op.41, Üç Flüt İçin Piyano Eşlikli Saz Eseri	1994
56-Necil Kazım Akses	Sonat (Flüt-Piyano)	1933
57-Onur Özmen	Yalnız Bir Su Sineğinin Düşleri (Flüt-Piyano)	2000
58-Onur Özmen	İki Flüt ve Piyano İçin Düşçe	2000
59-Sayram Akdil	Üç Flüt ve Piyano İçin Müzik	1998
60-Selman Ada	Op.10, Üç Avrasyalı (Flüt-Piyano)	1994
61-Selman Ada	Op.26, Der Eurhytmhmus (Flüt-Piyano)	2003
62-Semih Korucu	Flüt ve Piyano İçin Müzik	1991
63-Server Acim	Op.14, Beş Çeşitleme (Flüt-Piyano)	1999
64-Turgay Erdener	Yeşil Düşler (Flüt-Yaylı Çalgılar)	1995
65-Yiğit Koral	Ninni (Flüt-Çelesta)	2004
66-Yusuf Yalçın	Fantasia (Flüt-Piyano)	2008
FLÜT VE ORKESTRA İÇİN ESERLER		
BESTECİ ADI	ESER ADI	BESTELENE YILI
67-Ekrem Zeki Ün	Flüt Konçertosu No.1	1975
68-Nihad Cemil Üçel	Flüt Konçertosu No.1 Op.20	1976

Tablo 1'de sunulan ÇTFE'ler, Ersin Antep'in Türk Bestecileri Eser Kataloğu adlı kitabından, Borusan Kültür ve Sanat Merkezi'nin Türk Besteciler Nota Arşiv ve Kataloğundan, Evin İlyasoğlu'nun 71 Türk Bestecisi adlı kitabından, İrkin Aktüze'nin Müziği Okumak adlı beş ciltlik kitabı ve üniversitelerin müzik kütüphanelerinden elde edilmiştir.

ÇTFE'ler Tablo 1'de görüldüğü gibi; solo flüt için eserler, eşlikli flüt eserleri ile flüt ve orkestra için eserler olmak üzere üç ayrı başlık altında listelenmiştir. Solo flüt için eserler başlığı

altında 19 eser, eşlikli flüt eserleri başlığı altında 47 eser, flüt ve orkestra eserleri başlığı altında ise 2 eser bulunmaktadır. Tablo 1'deki eserler, alfabetik sıraya göre numaralandırılmıştır.

• **GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE'yi öğrenciye çalıştırma durumu**

Tablo 2. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin solo flüt eserlerini öğrenciye çalıştırma durumuna ilişkin frekans dağılımı
(Table 2. Frequency distribution regarding the state of FASHS AND FAMTD teachers' training students on solo flute works)

ÇAĞDAŞ TÜRK FLÜT ESERLERİ	Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (GSSL)		Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (MEAD)	
	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım
SOLO FLÜT İÇİN ESERLER	f	f	f	f
Aydın KARLIBEL "Ruya"	0	24	0	18
Babür TONGUR "Sonata 1"	0	24	0	18
Babür TONGUR "Sonata 2"	0	24	0	18
Betin GÜNEŞ "Op.23, Parametre"	0	24	0	18
Betin GÜNEŞ "Op.100, Adi Faun"	0	24	0	18
Can Aksel AKIN "Op.27, Solo Flüt İçin Elegia"	0	24	0	18
Can Aksel AKIN "Op.4, Flüt İçin Dört Parça"	0	24	0	18
Can Aksel AKIN "Muto"	0	24	0	18
Cenan AKIN "Yaylada"	0	24	0	18
Ekrem Zeki ÜN "Duyuş"	0	24	0	18
Ekrem Zeki ÜN "Dinle Neyden"	0	24	0	18
Esin GÜNDÜZ "Before The Gates To Nowhere"	0	24	0	18
Faik CANSELEN "Oyun Havası"	0	24	0	18
Gökçe ATAY "Flüt Solo"	0	24	0	18
İlhan USMANBAŞ "FL-75"	0	24	0	18
Kemal İLERİCİ "Benim Kırlarım"	2	22	1	17
Mete SAKPINAR "Delidolu"	0	24	0	18
Sabri Tuluğ TIRPAN "Solo Flüt için Doğaçlamalar"	0	24	0	18
Sayram AKDİL "Quantz Flüt Konçertosu İçin Kadanslar (üç bölüm)"	0	24	0	18

Tablo 2'den elde edilen bulgulara göre; Kemal İlerici'nin 'Benim Kırklarım' adlı eserini GSSL'den 2 flüt eğitimcisi; MEAD'den 1 flüt eğitimcisi öğrenciye çalıştırmıştır.

Tablo 3. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin eşlikli flüt eserlerini öğrenciye çalıştırma durumuna ilişkin frekans dağılımı (Table 3.F requeryncy distribution regarding the state of FASHS AND FAMTD teachers' training students on flute accompaniment works)

ÇAĞDAŞ TÜRK FLÜT ESERLERİ	Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (GSSL)		Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (MEAD)	
	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım
EŞLİKLİ FLÜT ESERLERİ	f	f	f	f
Ayşe ÖNDER "Secret Garden" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Betin GÜNEŞ "Bahçe Op.49" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Betin GÜNEŞ "Yunus Op.27" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Burhan ÖNDER "Söyleşi İki Flüt İçin"	0	24	0	18
Can Aksel AKIN"Op15, Fantasia" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Cemal Reşit REY "Poeme" (flüt-orkestra)	0	24	0	18
Ebru GÜNER "Geysanın Hüznü" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Ekrem Zeki ÜN "Yunus'un Mezarında" (flüt-piyano)	8	16	14	4
Ekrem Zeki ÜN "Sonat" (flüt-piyano)	0	24	2	16
Ekrem Zeki ÜN "Rapsodi" (flüt-yaylılar)	0	24	0	18
Ertuğrul Oğuz FIRAT "Op.74 " (flüt-piyano)	0	24	0	18
Ertuğrul Oğuz FIRAT "Op.83" (flüt-org)	0	24	0	18
Ermukan SAYDAM "Sonatin" (iki flüt için)	0	24	1	17
Faik CANSELEN "Küçük Süt" (iki flüt için)	1	23	0	18
Fazıl SAY "Preludes" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Hasan Niyazi TURA "Variations on a..." (flüt-piyano)	0	24	0	18
Hasan Niyazi TURA "Sonat" (flüt-piyano)	0	24	0	18

Tablo 3'e devam				
Hasan UÇARSU "Zamansal Çelişkiler.." (flüt- piyano)	0	24	0	18
İlhan BARAN "Dört Parça" (iki flüt için)	8	16	4	14
İsmail AYVAZOĞLU "Oryantal Bolero" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Kemal SÜNDER "Sonatina Op.18" (flüt-piyano)	0	24	1	17
Meliha DOĞUDUYAL "Küflü Varoluş" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Mesruh SAVAş "Üç Japon Söylencesi" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Mehmet Can Özer "Yansımalar II" (flüt ve canlı elekt. ses sistemleri için)	0	24	0	18
Mehmet NEMUTLU "Dört Parça" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Mehmet NEMUTLU "Parçalar" (flüt- hazırl.piyano)	0	24	0	18
Mete SAKPINAR "Fantezi" (sekiz Flüt)	0	24	0	18
Mete SAKPINAR "Fantezi" (dört flüt uyarlaması)	0	24	0	18
Mete SAKPINAR "Hyper Flute"(elekt. Ses bandı ile flüt)	0	24	0	18
Muhiddin Dürrüoğlu DEMİRİZ "Contact" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Necdet LEVENT "Op.41, 3Flüt ve Piyano İçin Saz Eseri"	6	18	7	11
Necdet LEVENT "Op.17, Beş Parça" (flüt-yaylılar)	0	24	0	18
Necdet LEVENT "Op.22, Bale Müziği" (flüt-yaylılar)	0	24	0	18
Necdet LEVENT "Op.26, Suit" (flüt- yaylılar)	0	24	0	18
Necdet LEVENT"Op.38, Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar"	11	13	5	13
Necil Kazım AKSES "Sonat"	0	24	2	16
Onur ÖZMEN "Yalnız Bir Su Sineğinin.." (flüt-piyano)	0	24	0	18

Tablo 3'e devam				
Onur ÖZMEN "İki Flüt ve Piyano İçin Düşce"	0	24	0	18
Sayram AKDİL "3Flüt ve Piyano İçin Müzik"	2	22	5	13
Selman ADA "Op.10, Üç Avrasyalı" (flüt-piyano)	4	20	6	12
Selman ADA "Op.26, Der Eurhymmus" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Semih KORUCU "Flüt ve Piyano İçin Müzik"	0	24	0	18
Server ACİM "Op.14, Beş Çeşitleme" (flüt-piyano)	0	24	0	18
Turgay ERDENER "Yeşil Düşler" (flüt-yaylılar)	0	24	0	18
Yiğit KORAL "Nini" (flüt-çeleste)	0	24	0	18
Yusuf YALÇIN "Fantasia"	1	23	1	17

Tablo 3'den elde edilen bulgulara göre; GSSL'deki flüt eğitimcileri, 47 eşlikli flüt eserinden 8 tanesini öğrenciye çalıştırmıştır. Bunlardan en çok çalıştırılan ilk üç eser: Necdet Levent'in 'Op.38, Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar' Ekrem Zeki Ün'ün 'Yunus'un Mezarında' ve İlhan Baran'ın 'Dört Parça' adlı eseridir.

Tablo 3'den elde edilen bulgulara göre; MEAD'deki flüt eğitimcileri, 47 eşlikli flüt eserinden 11 tanesini öğrenciye çalıştırmıştır. Bunlardan en çok çalıştırılan ilk üç eser: Ekrem Zeki Ün'ün 'Yunus'un Mezarında', Necdet Levent'in 'Op.41, 3 Flüt ve Piyano İçin Saz Eseri' ve Selman Ada'nın 'Op. 10, Üç Avrasyalı' adlı eseridir.

Tablo 4.GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin flüt ve orkestra için eserleri öğrenciye çalışma durumuna ilişkin frekans dağılımı
(Table 4.Frequency distribution regarding the state of FASHS AND FAMTD teachers' training students on works for flute and orchestra)

ÇAĞDAŞ TÜRK FLÜT ESERLERİ	Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (GSSL)		Öğrenciyi Çalıştırma Durumu (MEAD)	
	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım	Eseri çalıştırdım	Eseri çalıştırmadım
FLÜT VE ORKESTRA İÇİN ESERLER	f	f	f	f
Ekrem Zeki ÜN "No.1" (Konçerto)	0	24	0	18
Nihad Cemil ÜÇEL "No.1 Op.20" (Konçerto)	0	24	0	18

Tablo 4'den elde edilen bulgulara göre; GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin tamamının Ekrem Zeki Ün'ün 'No.1' flüt konçertosunu ve

Nihad Cemil Üçel'in 'No.1, Op.20' flüt konçertosunu öğrenciye çalıştırmamış olduğu görülmektedir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular (Findings Regarding the Second Sub-Problem)

Tablo 5. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin çalıştırdıkları ÇTFE'yi tercih etme sebeplerine ilişkin frekans dağılımı
(Table 5. Frequency distribution regarding the reasons of FASHS AND FAMTD teachers for preferring the MTFW they practice)

Seçenekler	GSSL					MEAD				
	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
Eserlerin farklı ritmik yapılarının olması	5	9	7	0	0	4	8	2	0	0
Eserlerin tonal olması	4	7	9	1	0	1	4	8	0	1
Eserlerin modal olması	4	7	9	0	1	2	11	1	0	0
Eserlerin teknik ve müzikal açıdan faydalı olması	17	4	0	0	0	9	5	0	0	0
Eserlerin sık kullanılması	1	5	8	6	1	3	1	5	4	1
Çalma kolaylığı	9	1	8	2	1	3	1	5	4	1

Tablo 5'ten elde edilen bulgulara göre; GSSL'den eserin farklı ritmik yapılarının olması seçeneğini 9 flüt eğitimcisi büyük ölçüde, eserin tonal olması seçeneğini 9 flüt eğitimcisi kısmen, eserlerin modal olması seçeneğini 9 flüt eğitimcisi kısmen, eserin teknik ve müzikal açıdan faydalı olması seçeneğini 17 flüt eğitimcisi tamamen, eserin sık kullanılması seçeneğini 8 flüt eğitimcisi kısmen ve çalma kolaylığı seçeneğini 9 flüt eğitimcisi tamamen katılıyorum olarak belirtmiştir.

Tablo 5'ten elde edilen bulgulara göre; MEAD'den eserin farklı ritmik yapılarının olması seçeneğini 8 flüt eğitimcisi büyük ölçüde, eserin tonal olması seçeneğini 8 flüt eğitimcisi kısmen, eserlerin modal olması seçeneğini 9 flüt eğitimcisi büyük ölçüde, eserlerin teknik ve müzikal açıdan faydalı olması seçeneğini 9 flüt eğitimcisi tamamen, eserlerin sık kullanılması seçeneğini 5 flüt eğitimcisi kısmen ve çalma kolaylığı seçeneğini 5 flüt eğitimcisi kısmen katılıyorum olarak belirtmiştir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular (Findings Regarding the Third Sub-Problem)

Tablo 6. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE repertuarının yeterliliği konusundaki görüşlerine ilişkin frekans dağılımı
(Table 6. Frequency distribution regarding the state of FASHS AND FAMTD teachers' finding the CTFW repertoire sufficient

Seçenekler	GSSL	MEAD
	f	f
Yeterli buluyorum	1	2
Kısmen yeterli buluyorum	0	0
Yetersiz buluyorum	23	16
Toplam	24	18

Tablo 6'dan elde edilen bulgulara göre; GSSL'den 1 flüt eğitimcisi ve MEAD'den 2 flüt eğitimcisi ÇTFE repertuarını yeterli buluyorum; kalan 39 flüt eğitimcisi ise yetersiz buluyorum olarak belirtmiştir. Kısmen yeterli buluyorum seçeneğini işaretleyen flüt eğitimcisi bulunmamaktadır.

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular (Findings Regarding the Fourth Sub-Problem)

Tablo 7. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin, her sınıf düzeyine uygun ÇTFE'nin bulunabilmesi konusundaki görüşlerine ilişkin frekans dağılımı

(Table 7. Frequency distribution regarding the state of FASHS AND FAMTD teachers' finding the MTFW that is suitable to level of all classes)

Seçenekler	GSSL	MEAD
	f	f
Evet	0	0
Hayır	24	18
Toplam	24	18

Tablo 7'den elde edilen bulgulara göre; GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin tamamı her sınıf düzeyine uygun ÇTFE'nin bulunamadığını hayır cevabı ile belirtmiştir.

6. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER (CONCLUSION, DISCUSSION AND RECOMMENDATIONS)

6.1. Sonuç ve Tartışma (Conclusion and Discussion)

1. Birinci alt problemde elde edilen sonuçlara göre:

Ersin Antep'in Türk Bestecileri Eser Kataloğu ve kitabı ile Evin İlyasoğlu'nun 71 Türk Bestecisi adlı kitabı, Borusan Kültür ve Sanat Merkezi'nin Türk Bestecileri Nota Arşivi ve Kataloğu ile üniversitelerin müzik kütüphaneleri incelendiğinde 68 ÇTFE'ye ulaşılmıştır. Tablo 5.1.1'de, en çok eşlikli flüt eserleri (47), en az flüt ve orkestra için (2) yazılmış eserler olduğu görülmektedir.

ÇTFE'nin tespiti yönünde Onuk'un (2000) yapmış olduğu araştırmada "Çağdaş Türk Flüt Müziği Eserleri" adlı tabloda toplam 68 ÇTFE tespit edilmiştir. Bunlardan 4'ü flütün tek başına (solo), 2'si iki flüt için, 11'i flüt ve piyano için, 5'i flüt ve orkestra içindir. Kalan 44 eser flüt eşlikli eserlerdir. Onuk'un yapmış olduğu araştırmada, flütün eşlik çalgısı olarak kullanıldığı eserler dışında 22 eser, yapılan bu araştırma ile aynı grupta olan eserlerdir. Her iki araştırma yıllara göre karşılaştırıldığında 2000 yılında flütün solo olarak kullanıldığı 22 eser var iken 2010 yılında bu sayı 68'e

çıkıştır. Onuk'un (2003) "Çağdaş Türk Flüt Müziği Dağarcığı" adlı başka bir araştırmasında ÇTFE adlı tabloda toplam 75 flüt eseri bulunmaktadır. Eserlerin 5'i flütün tek başına (solo) olduğu, 2'si iki flüt için, 11'i flüt ve piyano için, 6'sı flüt ve orkestra için yazılmış; diğer 52 eser ise flüt eşlikli eserlerdir. Onuk'un yapmış olduğu araştırmada, flütün eşlik çalgısı olarak kullanıldığı eserler dışında kalan 24 eser, yapılan bu araştırma ile aynı grupta olan eserlerdir. Onuk'un 2000 yılında yapmış olduğu araştırma ile 2003 yılında yapmış olduğu araştırma karşılaştırıldığında 7 eserin daha listeye eklendiği görülmektedir.

Yuvarlak(2008) tarafından yapılan araştırmada, ÇTFE repertuarına yer verilmiştir. Yuvarlak'ın 2008 yılında yapmış olduğu araştırmada 11 solo flüt eseri, 30 eşlikli flüt eseri, 1 flüt ve orkestra için eser olmak üzere 42 eser tespit edilmiştir. 2010 yılında yapılan bu araştırmada ise bu sayı 68 olarak tespit edilmiştir.

İlyasoğlu (1998) tarafından yazılmış olan "Çağdaş Türk Bestecileri" adlı kitapta, araştırmada üç ayrı başlık altında belirtilen eser grubundan 28'i yer almaktadır. Yine İlyasoğlu (2007) tarafından yazılmış olan "71 Türk Bestecisi" adlı kitapta bu eser sayısı 40'a çıkmıştır. İlyasoğlu'nun yazmış olduğu her iki kitap arasında geçen sürede 22 eserin daha tespit edilerek flüt literatürüne kazandırıldığı görülmektedir. Antep'in (2006) "Türk Bestecileri Eser Kataloğu" adlı kitabında flütün solo, eşlikli ve orkestralı olarak kullanıldığı eser sayısı 49 olarak tespit edilmiştir. İlyasoğlu'nun 2007 yılında tespit ettiği eser sayısı ile Antep'in 2006 yılında tespit ettiği eser sayısı arasında yıllara göre bir tezatlık görülmektedir. Bu tezatlık, yazarların daha fazla besteciye ve esere ulaşabilme ya da ulaşamama durumunun bir sonucudur. Sonuç olarak, 1998 ile 2010 yılı arasında geçen sürede, araştırmada üç ayrı başlık altında verilen eser sayısında az da olsa bir artış söz konusudur.

• **GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE'yi öğrenciye çalıştırma durumları:**

o GSSL'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE'yi öğrenciye çalıştırma durumu:

Flüt eğitimcileri, solo flüt eserlerinden sadece Kemal İlerici'nin 'Benim Kırlarım' adlı eserini; eşlikli flüt eserlerinden en çok Necdet Levent'in 'Op.38, Flüt ve Piyano İçin Parçalar', Ekrem Zeki Ün'ün 'Yunus'un Mezarında' ve İlhan Baran'ın 'Dört Parça' adlı eserlerini öğrenciye çalıştırmıştır. Flüt ve orkestra eserlerinden hiç birini öğrenciye çalıştırmamıştır (Tablo 5.1.2., tablo 5.1.3., Tablo 5.1.4).

o MEAD'deki flüt eğitimcilerinin ÇTFE'yi öğrenciye çalıştırma durumu:

Flüt eğitimcileri, solo flüt eserlerinden sadece Kemal İlerici'nin 'Benim Kırlarım' adlı eserini; eşlikli flüt eserlerinden en çok Ekrem Zeki Ün'ün 'Yunus'un Mezarında' ve Necdet Levent'in 'Op. 41, 3 Flüt ve Piyano İçin Saz Eseri' adlı eserlerini öğrenciye çalıştırmıştır. Eğitimciler, flüt ve orkestra eserlerinden hiçbirini öğrenciye çalıştırmamıştır (Tablo 5.1.2., tablo 5.1.3., Tablo 5.1.4).

Onuk'un (2000) araştırmasında çağdaş Türk flüt müziği eserlerinden, MEAD'deki flüt eğitimcileri tarafından en çok 7'si çalıştırılmıştır. Bu eserler: Turhan Tuna 'Mandıra' (flüt için düzenleme eser), Ekrem Zeki Ün 'Yunus'un Mezarında', Necdet Levent 'Op.38 Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar' (eser içinden 3 parça), Sayram Akdil '3 Flüt ve Piyano İçin Müzik' ve İlhan Baran 'Dört Parça' dır. Yapılan bu araştırmada ise 12 eserin MEAD'deki flüt eğitimcileri tarafından çalıştırıldığı görülmektedir. Bu eserler: Kemal İlerici 'Benim Kırlarım', Ekrem Zeki Ün 'Yunus'un Mezarında' ve 'Sonat',

Ermukan Saydam 'Sonatin', İlhan Baran 'Dört Parça', Kemal Sünder 'Sonatina Op.18', Necdet Levent 'Op.41 3 Flüt ve Piyano İçin Saz Eseri' ve 'Op. 38 Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar', Necil Kazım Akses 'Sonat', Sayram Akdil '3 Flüt ve Piyano için Müzik', Selman Ada 'Op.10 Üç Avrasyalı', Yusuf Yalçın 'Fantasia'dir.

Yukarıda belirtilen 'Yunus'un Mezarında', 'Dört Parça', 'Op.38 Flüt İçin Piyano Eşlikli Parçalar' ve '3Flüt ve Piyano İçin Müzik'adlı eserler Onuk'un çalışmasında ve bu araştırmadaki MEAD'deki flüt eğitimcileri tarafından ortak olarak tercih edilmektedir. Onuk'un çalışmasından farklı olarak bu araştırma ile, MEAD'deki flüt eğitimcilerinin Kemal İlerici, Ekrem Zeki Ün (Sonat), Necil Kazım Akses ve Yusuf Yalçın'ın eserlerini de öğrenciye çalıştırıyor oldukları ortaya çıkmıştır.

Ece'nin (2002)araştırmasında Türk viyola eserlerinin GSSL, MEAD, Devlet Konservatuvarları ve Özel/Vakıf üniversiteleri Müzik Fakülteleri'ndeki kullanım durumu incelenmiştir. Ece'nin araştırması ve yapılan bu araştırmada görüşleri alınan eğitimcilerin görev yaptıkları kurumlardan GSSL ve MEAD benzerlik göstermektedir. Araştırmaya göre, Türk viyola eserlerinin GSSL'deki viyola eğitimcileri tarafından çalıştırılmadığı, MEAD'de 1 eserin çalıştırıldığı tespit edilmiştir. Yapılan bu araştırmada ise, GSSL'de 8, MEAD'de 12 eser flüt eğitimcileri tarafından çalıştırılmıştır. Her iki araştırmadan elde edilen bu sonuçlar karşılaştırıldığında, Türk flüt eserlerinin GSSL ve MEAD'deki kullanım durumunun, viyola eserlerine göre daha yaygın olduğu görülmektedir.

2.İkinci alt problemde elde edilen sonuçlara göre:

GSSL'deki flüt eğitiminde kullanılan ÇTFE'nin birinci ve ikinci sırada tercih edilme sebepleri: teknik ve müzikal açıdan faydalı olması ve eserin farklı ritmik yapılarının olmasıdır (Tablo 5.2.1).

MEAD'deki flüt eğitiminde kullanılan ÇTFE'nin birinci ve ikinci sırada tercih edilme sebepleri; teknik ve müzikal açıdan faydalı olması ve eserin modal olmasıdır (Tablo 5.2.1).

GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcilerinin, eğitimde kullandıkları ÇTFE'yi birinci sırada tercih etme sebepleri aynı olup ikinci sırada tercih etme sebepleri farklılık göstermektedir. GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcileri çalıştırdıkları eserleri 'teknik ve müzikal açıdan faydalı olması' sebebiyle birinci sırada tercih etmişlerdir. GSSL'deki flüt eğitimcileri çalıştırdıkları eserleri 'eserin farklı ritmik yapılarının olması' sebebiyle ikinci sırada tercih etmiş, MEAD'deki flüt eğitimcileri de 'eserin modal olması' sebebiyle ikinci sırada tercih etmiştir.

Onuk'un (2000) çalışmasında ve bu araştırmada flüt eğitimcileri tarafından en çok tercih edilen ÇTFE'ler incelendiğinde; Türk müziğinin makamsal yapılarının daha çok öne çıktığı eserler olduğu, öğrencilerin kendi kültürünün öğelerini taşıyan eserleri çalışırken eser içindeki müzikal becerileri daha kolay öğrendiği ve eserlerin flüte özgü teknikleri geliştirici niteliklerde olduğu görülmektedir.

3.Üçüncü alt problemde elde edilen sonuçlara göre:

GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcileri, ÇTFE repertuarını yeterli bulmamaktadır(Tablo 5.3.1).

Kurtaslan (2010) ve Bulut'un (2002) yapmış oldukları araştırmalarda Türk bestecilerinin keman ve piyano için 150'nin üzerinde eser bestelediği belirtilmektedir. Bu iki enstrümanla karşılaştırıldığında Çağdaş Türk Flüt eserlerinin sayısal anlamda yetersiz olduğu düşünülmektedir.

4.Dördüncü alt problemde elde edilen sonuçlara göre:

GSSL ve MEAD'deki flüt eğitimcileri, her sınıf düzeyine uygun ÇTFE bulamamaktadır(Tablo 5.4.1).

ÇTFE'nin çoğunun her düzeye göre olmamasının sebebi; bestecilerin başlangıç ve orta düzeyde eserlerden ziyade ileri düzeyde daha solistik eserler bestelemeleri olarak düşünmek mümkündür.

Sönmezöz'ün (2004) yapmış olduğu araştırmada, çağdaş Türk piyano eserleri, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda sınıflara ve yarıyıllara göre sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma yapılırken piyano eğitiminde verilen teknik beceriler göz önünde bulundurulmuştur. Eğitim amaçlı kullanılmakta olan Türk flüt eserlerine yönelik böyle bir sınıflandırma henüz yapılmamıştır.

6.2. Öneriler (Recommendations)

- Araştırma sonuçlarına göre, Türk bestecilerinin flüt için az sayıda eser bestelemiş oldukları görülmektedir. Besteciler, daha çok eser bestelemeleri konusunda teşvik edilmeli, özendirilmelidir. Örneğin; yarışmalar düzenlenmeli, eser siparişleri verilmeli, eserler sıkça seslendirilmeli, devlet tarafından ya da sponsorlar aracılığıyla maddi ve manevi destek verilmelidir.
- ÇTFE'nin daha çok tanınabilmesi için, flüt eğitiminde sürekli kullanılması, eğitimciler ve sanatçılar tarafından konserlerde çalınması ünlü flütistler tarafından CD ve video kayıtlarının yapılması ve bunların okul arşivlerinde bulundurulması önerilmektedir.
- Eserlerin daha kolay temin edilebilmesi için, yayınevleri tarafından eserler basılmalı, kütüphanelerde bulundurulmalı, internet ortamına aktarılmalı, müzik eğitimi veren tüm kurumlara dağıtımı yapılmalıdır. Ayrıca, zaman içinde biriken eserlerin bir albüm içinde toplu halde yayımlanması önerilmektedir.
- Flüt eğitimcileri, çalıştıkları ÇTFE repertuarını zaman zaman yenilemeli, yeni ÇTFE'leri araştırmalı ve çalışmalı, öğrenci ve meslektaşlarını bu eserleri tanımaları ve çalmaları yönünde özendirilmelidir.
- Eser sayısının az olmasının yanı sıra eğitsel amaçlı her sınıf düzeyine uygun eserin bulunmamasına, eserlerin yeterince tanınmamasına yol açmaktadır. Besteciler başlangıç, orta ve ileri düzeye uygun eserler bestelemelidir. Bu konuda bestecilerin flüt eğitimcileri ile işbirliği içinde olması önerilmektedir.
- Araştırma kapsamındaki ÇTFE incelendiğinde, flüt ve orkestra için yazılmış eser sayısının az oluşu dikkat çekicidir. Besteciler, özellikle orkestra eşlikli flüt eserleri bestelemeleri yönünde teşvik edilmelidir. Bestecilere, evrensel formlarda (konçerto, sonat, fantezi..vb) ÇTFE bestelemeleri önerilmektedir. Bestelenen eserler aynı zamanda eğitsel amaçlı da kullanılabilir.
- GSSL, MEAD ve flüt eğitiminin verildiği diğer müzik kurumlarında ÇTFE'nin çalıştırılmasına yönelik olarak, sınıf seviyelerine göre standart bir müfredat programı oluşturulmalıdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin çalışılacak olan eser seviyesine ulaşabilmesi için düzenli, disiplinli ve istekli çalışmalarını sağlayacaktır.
- Flüt eğitimcilerine, sınav ve konser programlarında ÇTFE'ye yer vermeleri önerilmektedir.
- Flüt eğitimcileri, herhangi bir ÇTFE'yi öğrenciye çalıştırırken, eserin karakterini yansıtabilmelerine katkı sağlaması bakımından, farklı enstrümanlar için yazılmış benzer eserleri de dinlettirmelidir.

NOT (NOTICE)

Bu makale "Flüt Eğitiminde Çağdaş Türk Flüt Eserlerinin Kullanımı ve Örnek Çalışma Egzersizleri" başlıklı doktora tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Antep, E., (2006). Türk Bestecileri Eser Kataloğu. Ankara: Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.
2. Aktüze, İ., (2002, 2003, 2004). Müziği Okumak. (Cilt 1-4-5). İstanbul: Pan Yayıncılık.
3. Bulut, F., (2002). Çağdaş Türk Piyano Müziği Eserlerinin Piyano Eğitimi Açısından İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
4. Dural, T., (2007). Yan Flüt Eğitiminde Diyafram Nefesinin Önemi ve Diyafram Nefesinin Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurulmadaki Yan Flüt Dersi Öğretim Programlarındaki Yeri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
5. Ece, A.S., (2002). Çağdaş Türk Bestecilerinin Viyola Eserleri ve Bu Eserlerin Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Viyola Eğitimcileri Tarafından Kullanılmalarına Yönelik Bir Değerlendirme. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
6. Günay, E. ve Uçan, A., (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi I. Ankara: Dağarcık Yayınları.
7. İlyasoğlu, E., (2007). 71 Türk Bestecisi. İstanbul: Ayhan Matbaası. Eserlerinin Kullanılma Durumuna İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
8. Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğü, (2008). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Türk Ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (Flüt) Öğretim Programı. s:22-24. Ankara.
9. Onuk, Ö., (2000). Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim / Anasanat Dallarında Flüt Eğitimi ve Bu Eğitimde Çağdaş Türk Flüt Müziğinin Yeri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
10. Onuk, Ö., Çağdaş Türk Flüt Müziği Dağarcığı. <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/O-Onuk.html>. 2003. (Erişim Tarihi: 26.09.2010).
11. Sönmezöz, F., (2004). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Çağdaş Türk Piyano Eserlerinin Yeri ve Önemi. <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/FSonmezoz.pdf>. (2004). (Erişim Tarihi: 10.08.2010).
12. Şatana, G., (1997). Flüt Eğitiminde Majör ve Minör Gamların Çalıştırılmasındaki Teknik Sorunların Çözümü ve Geliştirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
13. Yayla, A., (2000). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psiko-motor Alan Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. s:68-69. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
14. Yuvarlak, G., (2008). Çağdaş Türk Bestecilerinin Flüt Repertuarı ve Çağdaş Türk Flütistler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Müzikoloji Anasanat Dalı.